

Seminar 2. Limbaje. Specificari. Gramatici independente de context simple

1. Multimi si limbaje

Se cere sa se defineasca (folosind multimi si descrierea proprietatilor specifice ale elementelor) urmatoarele limbaje. Se poate folosi concatenare, operatia * - inchiderea reflexiv tranzitiva.

- A. limbajul numerelor naturale in reprezentare binara
- B. limbajul numerelor intregi in reprezentare binara
- C. limbajul numerelor reale pozitive in reprezentare binara
- D. limbajul numerelor naturale in reprezentare zecimala
- E. limbajul numerelor intregi in reprezentare zecimala
- F. limbajul numerelor reale pozitive in reprezentare zecimala

2. Gramatici independente de context simple

1. Descrieti limbajul generat de urmatoarele gramatici:

a) $G=(N, \Sigma, S, P)$

$N = \{A, B\}$

$\Sigma = \{a, b\}$

$S = A$

P: $A \rightarrow aB$

$A \rightarrow B$

$B \rightarrow b$

b) $G=(N, \Sigma, S, P)$

$N = \{ \langle \text{propozitie} \rangle, \langle \text{subiect} \rangle, \langle \text{predicat-nominal} \rangle, \langle \text{verb-copulativ} \rangle, \langle \text{nume-predicativ} \rangle, \langle \text{substantiv} \rangle, \langle \text{adjectiv} \rangle, \langle \text{verb} \rangle, \langle \text{determinant} \rangle \}$

$\Sigma = \{o, \text{orice}, \text{functie}, \text{derivabila}, \text{continua}, \text{este}\}$

$S = \langle \text{propozitie} \rangle$

P: $\langle \text{propozitie} \rangle \rightarrow \langle \text{subiect} \rangle \langle \text{predicat-nominal} \rangle$

$\langle \text{subiect} \rangle \rightarrow \langle \text{determinant} \rangle \langle \text{substantiv} \rangle$

$\langle \text{predicat-nominal} \rangle \rightarrow \langle \text{verb-copulativ} \rangle \langle \text{nume-predicativ} \rangle$

$\langle \text{verb-copulativ} \rangle \rightarrow \text{este}$

$\langle \text{nume-predicativ} \rangle \rightarrow \langle \text{adjectiv} \rangle$

$\langle \text{adjectiv} \rangle \rightarrow \text{derivabila} \mid \text{continua}$

$\langle \text{substantiv} \rangle \rightarrow \text{functie}$

$\langle \text{determinant} \rangle \rightarrow o \mid \text{orice}$

2. Dati cate o gramatica care genereaza propozitiile:

a) ab, ac

b) abc

3. BNF si EBNF

1. Dati o descriere echivalenta in BNF si EBNF pentru doua dintre limbajele definite in sectiunile precedente.

4. Descrieri de limbaje folosind mecanisme generative

1. Fie L un limbaj peste alfabetul $\{a, b\}$ definit dupa cum urmeaza:

(i) $ab \in L$

(ii) Daca $x \in L$ atunci $axb \in L$

(iii) Niciun alt cuvant nu apartine lui L.

a) Descrieti limbajul definit mai sus folosind multimi si descrierea proprietatilor specifice ale elementelor.

b) Descrieti limbajul definit mai sus folosind o gramatica independenta de context

5. Gramatici independente de context si limbajul generat

1. Sa se construiasca o gramatica care genereaza limbajul:

$L = \{x^n y^n \mid n \in \mathbb{N}\}$

Pentru gramatica construita, demonstrati ca $L(G) = L$.

2. Analog pt. $L = \{a^{2n}bc \mid n \in \mathbb{N}\}$

3. Analog pt. $L = \{a^{2n+1} \mid n \in \mathbb{N}\}$

Probleme rezolvate

Rezolvarea problemei A din secțiunea 1:

A. limbajul numerelor naturale în reprezentare binară

$$L_A = \{1w \mid w \in \{0, 1\}^*\} \cup \{0\}$$

Rezolvarea problemei 1 din secțiunea 4:

1. a) $L = \{a^n b^n \mid n \in \mathbb{N}\}$

b) $G = (N, \Sigma, S, P)$
 $N = \{A, B\}$
 $\Sigma = \{a, b\}$
 $S = A$
 $P: \quad A \rightarrow a S b$
 $\quad A \rightarrow \varepsilon$

Rezolvarea problemei 2 din secțiunea 5:

Să se construiască o gramatică care generează limbajul:

$$L = \{a^{2n}bc \mid n \in \mathbb{N}\}$$

Pentru gramatica construită, demonstrați că $L(G) = L$.

Gramatica G ce generează L ($L = L(G)$) este:

$$G = (\{S\}, \{a, b, c\}, \{S \rightarrow aaS \mid bc\}, S).$$

Demonstratia pt: $L = L(G)$

Egalitatea multimilor, $L(G) = \{a^{2n}bc \mid n \geq 0\}$ se demonstrează prin dublă incluziune:

a) *orice cuvânt din L este generat de G* , adică

$$L = \{a^{2n}bc \mid n \geq 0\} \subseteq L(G)$$

Fie $w \in L$, oarecare. $\Rightarrow w = a^{2n}bc$. Trebuie să arătăm că $w \in L(G)$.

Într-adevăr, folosind de n ori producția 1. $S \rightarrow aaS$ și odată producția 2. $S \rightarrow bc$, avem:

$$\underset{1}{S} \xrightarrow{n} (a^2)^n \underset{2}{S} \xrightarrow{} a^{2n}bc, \text{ adică } a^{2n}bc \in L(G).$$

b) *orice cuvânt generat de G este în L (sau G nu generează nimic în plus)*, adică

$$L(G) \subseteq \{a^{2n}bc \mid n \geq 0\}$$

A demonstra incluziunea inversă (" \supseteq "), adică $L(G) \subseteq \{a^{2n}bc \mid n \geq 0\}$, revine la a arăta că gramatica G generează numai cuvinte de forma $a^{2n}bc$. Pentru a demonstra acest lucru să considerăm propoziția care depinde de numărul natural n , $P(n)$:

"Folosind de n ori produțiile $S \rightarrow aaS$, $S \rightarrow bc$ se obțin numai secvențe de forma $a^{2n}S$ sau $a^{2(n-1)}bc$ ".

Demonstrăm proprietatea $P(n)$ prin inducție matematică.

1. Verificare.

Dacă $n=1$, deci folosind o singură producție, obținem secvența a^2S sau bc .

2. Dem. $P(k) \Rightarrow P(k+1)$

Presupunem că $P(k)$ este adevărată și trebuie să demonstrăm că și $P(k+1)$ este adevărată.

Secvențele $a^{2(k+1)}S$, $a^{2k}bc$ se obțin folosind câte una din cele două producții, pornind de la secvența $a^{2k}S$.

Din proprietatea $P(n)$ rezultă că singurele cuvinte generate de gramatică sunt de forma $a^{2n}b$, $n \geq 0$ și este adevărată incluziunea " \supseteq ".